

PRINCIPAL ADVERSE IMPACT STATEMENT

Finansiell markedsdeltager:
Sparinvest S.A., LEI: 549300SITTZLHSPL3J21

30. juni 2024

Sparinvest

INDHOLD

Beskrivelse af Principal Adverse Impact	3
Erklæring om investeringsbeslutningers vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer	6
Beskrivelse af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer	7
Beskrivelse af politikker for identifikation og prioritering af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer	21
Politikker for aktivt ejerskab	22
Henvisninger til internationale standarder	22
Historisk sammenligning	22
Data og governance	23

BESKRIVELSE AF PRINCIPAL ADVERSE IMPACT

Sparinvest inkluderer informationer om væsentlige skadevirkninger på omverdenen (Principal Adverse Impact) i investeringsarbejdet. Den negative indvirkning indgår i såvel investeringsbeslutninger som i det aktive ejerskab, hvorved den negative indvirkning søges mitigeret, ligesom den langsigtede værdiskabelse søges sikret. Dette er beskrevet på tværs af investeringsprocessen i Sparinvests Politik for bæredygtige investeringer, og beskrives også i dette dokument, der er Sparinvests Principal Adverse Impact Statement og Principal Adverse Impact-rapportering på markedsdeltagerniveau.

1. Beskrivelse af politikker til identifikation og prioritering af Principal Adverse Impacts (PAI)

PAI inddrages i investeringsbeslutninger og det aktive ejerskab ud fra et væsentligheds- og bæredygtighedshensyn og ses i relation til investeringstypen og aktivklassen.

Disse informationer indgår i videst mulig omfang i evalueringen af virksomhederne, og den negative påvirkning søges mitigeret gennem:

1. Aktivt ejerskab
2. Eksklusion

Principperne for dette arbejde er nærmere beskrevet i vores Politik for bæredygtige investeringer samt i denne rapport. Hvordan der arbejdes med de negative indvirkninger er også beskrevet i bilaget til de enkelte investeringsprodukters prospekter, der til enhver tid kan tilgås via vores hjemmeside [her](#).

Resultatet af dette arbejde er desuden beskrevet i tillæg til årsrapporten i form af 'Løbende bæredygtighedsrapportering', som også kan tilgås via Sparinvests hjemmeside [her](#).

Sparinvest har i 2023 haft særlig fokus på håndtering af de negative påvirkninger, virksomheder har på klimaet. En anden prioritet har været at mitigere den negative påvirkning fra virksomheder, der bryder OECD's retningslinjer for multinationale selskaber eller FN's Global Compact-principper. Tredje prioritet har været at påvirke de virksomheder, vi investerer i, gennem vores stemmeafgivelse på generalforsamlinger, hvor eksempelvis et tema som 'for høj løn til administrerende direktør' har været på dagsordenen på mere end 2.000 møder, hvor Sparinvest har været repræsenteret. På mere end hver fjerde, stemte Sparinvest imod bestyrelsens anbefalinger. Prioriteringen afspejler sig i de dele af investeringsprocessen, hvor vi som forvalter har den størst mulige påvirkning gennem screeningsprocedurer, aktive ejerskab og eksklusioner.

Sparinvest benytter en række bæredygtighedsindikatorer, til såvel eksklusioner som overvågning af investeringsarbejdet. Disse inkluderer som minimum:

- Efterlevelse af internationale retningslinjer og normer: FN Global Compacts 10 principper, OECD's retningslinjer for multinationale selskaber og de tilknyttede FN-principper for menneskerettigheder
- Udelukkelse af producenter af kontroversielle våben omfattet af konventioner: Klyngevåben, landminer, biologiske våben, kemiske våben, ammunition med forarmet uran samt atomvåben i strid med ikke- spredningsaftalen.
- Måling af CO₂e-udledninger; CO₂-udledninger pr. mio. kr. investeret, udledningsintensitet samt vægtet gennemsnitlig CO₂e-intensitet(WACI).

- Eksponering mod fossile brændstoffer
- Diversitet i bestyrelser

2. Beskrivelse af PAI og planlagte - eller allerede iværksatte - initiativer i relation til PAI

Sparinvest har gennem sektoreksklusioner og tilslutning til initiativer iværksat en række tiltag til at håndtere PAI. Sparinvest har en lang historik med integration af bæredygtighed og har været medunderskriver af de FN- støttede principper for ansvarlige investeringer siden 2009. Sparinvest har i regi af investorinitiativet Net Zero Asset Manager's Initiative (NZAMI) forpligtet sig til en række handlinger, herunder at sætte et klimamål, der gør, at investeringsporteføljerne skal være på linje med den omstilling, der er nødvendig for at realisere Paris-aftalens målsætning. I 2021 tilsluttede Sparinvest sig NZAMI og forpligtede sig dermed til, at investeringerne, målt på den aggregerede formue under forvaltning, skal være klimaneutrale i 2050. Senere på året blev der offentliggjort en målsætning om, at udledningsintensiteten på tværs af aktivklasser skal reduceres med 60% fra 2020 til 2030. Af den grund blev der intensiveret på indsatsen for at sikre den langsigtede dekarbonisering af investeringerne gennem følgende tiltag:

- Aktivt ejerskab over for virksomheder med høje udledninger
- Øgede grønne investeringer
- Klimarelaterede benchmarks
- Eksklusion af virksomheder med væsentlig omsætningseksponering mod fossile brændstoffer, der ikke har lagt en troværdig omstillingsplan på linje med Paris-aftalen

I løbet af 2023 er fokus blevet skærpet yderligere på den grønne omstilling ved at udvide Sparinvests Politik for bæredygtige investeringer med en ny fossilpolitik. Forud for implementeringen af denne, har Sparinvest i flere år - sammen med en lang række andre investorer - arbejdet for, at olie-, gas- og kulselskaber i investeringsporteføljerne har bevæget sig i en mere bæredygtig retning. Det har ligget forankret i det aktive ejerskab. Tilgangene tager afsæt i Paris-aftalen og i anerkendt klimavidenskab, herunder data der kan identificere selskaber, der er i strid med det såkaldte IEA (Det Internationale Energiagentur) Net Zero 2050-scenarie, hvilket omfatter selskaber, der udvider og udvikler nye olie- og gasfelter. Nyeste data viser, at en lang række energiselskaber involverer sig i projekter, der ikke er i overensstemmelse med IEA's 2050-scenarie. Det tog Sparinvest i 2023 konsekvensen af og ekskluderer i udgangspunktet selskaber, der udvider i strid med IEA's 2050-scenarie. Dette har medført en udvidelse af eksklusionslisten med over 400 olie-, gas- og kulselskaber.

3. Beskrivelse af handlinger til at adressere PAI

Sparinvests produkter skal som minimum leve op til Sparinvests politik for bæredygtige investeringer. Sparinvests arbejde med aktivt ejerskab, herunder dialog, afstemning og eskalering, er en integreret del af Politik for bæredygtige investeringer.

Sparinvest udøver aktivt ejerskab for at håndtere PAI'er og reducere eventuel negativ udvikling. Dette sker primært gennem dialog, engagement, afstemning og eksklusion. Sparinvests porteføljeforvalterteam og Sustainable Investment team bruger deres kendskab til virksomhederne til at håndtere væsentlige negative bæredygtighedsindvirkninger. Det indebærer at påvirke virksomheder til at for eksempel reducere CO2-emissioner, øge bestyrelsens mangfoldighed, sikre gode arbejdsforhold og bekæmpe korruption.

I vores engagementer tager vi hensyn til vores forpligtelser over for internationale standarder, herunder FN's Global Compact-principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. Vi evaluerer løbende fremdriften i engagementer med selskaber, der bryder internationale standarder. Senest to år efter engagementets begyndelse skal fremdriften vurderes i henhold til Sparinvests politik for bæredygtige investeringer. Baseret på denne vurdering beslutter Sparinvest, om det fortsat er realistisk at få selskabet til at ændre adfærd. Hvis ikke, ekskluderes selskabet i overensstemmelse med Sparinvests politik for bæredygtige investeringer.

Såfremt det konstateres, at et selskab har begået brud på Sparinvests retningslinjer, retter Sparinvest henvendelse til selskabet – enten på egen hånd eller med andre investorer gennem tredjepartsleverandører – med henblik på at få selskabet til at ændre praksis.

Sparinvest stemmer om en række emner, herunder lønpolitikker, CO2-emissioner, kønsdiversitet, biodiversitet, menneskerettigheder og anti-korruption. Gennem afstemninger på generalforsamlinger forsøger vi at påvirke virksomhederne til at mitigere deres bæredygtighedsrisici og så vidt muligt afbøde negative indvirkninger på samfundet, samt understøtte langsigtet, bæredygtig værdiskabelse. Sparinvests afstemningsaktiviteter kan findes på vores afstemningsportal.

Sparinvest kan ligeledes stemme imod bestyrelsen i et selskab for at udtrykke utilfredshed med selskabet. Såfremt der er tale om bekræftet brud på retningslinjerne, og selskabet ikke udviser vilje til at håndtere problemet, vil Sparinvest ekskludere selskabet. (Sparinvest Voting Dashboard).

Ovenstående aktiviteter suppleres af vores eksklusionskriterier, der sikrer at vi ikke investerer i sektorer og/eller aktiviteter med særligt høje ESG risici. Vi ekskluderer f.eks. kontroversielle våben, alvorlige normbrud, tobak og producenter af fossile brændstoffer med særligt problematisk udvinding på tværs af alle vores porteføljer. Derudover har vi udvidede eksklusionskriterier for vores bæredygtige fonde.

Vores tilgang til aktivt ejerskab styrkes yderligere af intern ledelsesrapportering om PAI-indikatorerne. Status på PAI indikatorerne rapporteres kvartalsvist til ledelsesteamet i Nykredit Asset Management og Forum for Bæredygtige Investeringer, som vurderer, om der er behov for at igangsætte korigerende handlinger.

ERKLÆRING OM INVESTERINGSBESLUTNINGERS VIGTIGSTE NEGATIVE INDVIRKNINGER PÅ BÆREDYGTIGHEDSFAKTORER

Finansiel markedsdeltager Sparinvest S.A., LEI: 549300SITTZLHSPL3J21

Sammenfatning

Sparinvest, LEI: 52965FONQ5NZKPOWZL45, tager hensyn til de væsentligste negative indvirkninger af vores investeringsbeslutninger på bæredygtighedsfaktorer. Denne erklæring er den konsoliderede erklæring om de væsentligste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer fra Sparinvest.

Sparinvest sikrer sig, at oplysninger om de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer indarbejdes i investeringsprocessen. Der tages hensyn til negative indvirkninger i investeringsbeslutninger og i forbindelse med aktivt ejerskab, hvor der søges at mindske negative indvirkninger og sikre langsigtet værdiskabelse. Der tages i den forbindelse hensyn til de 14 obligatoriske indikatorer, for så vidt angår negative bæredygtighedsindvirkninger på forskellig vis i investeringsprocessen.

Sparinvest screener alle investeringer, og investeringer, der ikke lever op til OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, herunder FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder eller FN's Global Compact-principper inkl. ILO-deklarationens otte kernekonventioner om fundamentale principper og rettigheder på arbejdet, vil ikke blive anset som bæredygtige investeringer.

Disse informationer indgår i videst mulig omfang i evalueringen af virksomhederne, og den negative påvirkning søges mitigeret gennem aktivt ejerskab og i yderste konsekvens eksklusion. Principperne for dette arbejde er nærmere beskrevet i vores Politik for bæredygtige investeringer samt i denne rapportering.

Sparinvest har i 2023 haft særlig fokus på håndtering af de negative påvirkninger, virksomheder har på klimaet. En anden prioritet har været at mitigere den negative påvirkning fra virksomheder, der bryder OECD's retningslinjer for multinationale selskaber eller FN's Global Compact-principper. Tredje prioritet har været at påvirke de virksomheder, vi investerer i, gennem vores stemmeafgivelse på generalforsamlinger, hvor eksempelvis et tema som 'for høj løn til administrerende direktør' har været på dagsordenen på mere end 2.000 møder, hvor Sparinvest har været repræsenteret. På mere end hver fjerde, stemte Sparinvest imod bestyrelsens anbefalinger. Prioriteringen afspejler sig i de dele af investeringsprocessen, hvor vi som forvalter har den størst mulige påvirkning gennem screeningsprocedurer, aktive ejerskab og eksklusioner.

Sparinvest søger løbende at forbedre datagrundlaget for håndtering af den negative påvirkning. Data er som følge af dette arbejde løbende blevet opdateret, i takt med at nye datakilder er blevet tilgængelige, eller ældre data er blevet præciseret. Denne rapportering indeholder seneste tilgængelige

data pr. 1. juni 2024. Data i PAI-rapporten fra juni 2023 er fra 31. december 2022. Læs mere om de anvendte metoder og vores datahåndtering på vores hjemmeside.

Nedenstående indeholder rapportering på de 14 obligatoriske indikatorer samt tre valgfrie indikatorer. De valgfrie indikatorer er "Antal identificerede tilfælde af alvorlige menneskerettighedsrelaterede problemer og hændelser", "investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner" og "andel af for høje lønninger til administrerende direktører".

Disse er udvalgt, fordi de gerne skulle give vores investorer yderligere detaljer om omfanget af den negative indvirkning fra deres investeringer, og hvordan de håndteres af Sparinvest. Samtidig afspejler de valgfrie indikatorer vores prioriteter i form af klimaindsats, respekt for menneskerettigheder og anvendelse af stemmerettigheder vores investorers interesse.

BESKRIVELSE AF DE VIGTIGSTE NEGATIVE INDVIRKNINGER PÅ BÆREDYGTIGHEDSFAKTORER

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder

Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2023	Indvirkning 2022	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
--	-----------	------------------	------------------	------------	---

Klimarelaterede og andre miljøbelastede indikatorer

Drivhusgas-emissioner	1. Drivhusgasemissioner	Anvendelsesområde 1- drivhusgasemissioner	1.177.118 ton	930.724 ton	Sparinvests samlede drivhusgasemissioner er steget i år sammenlignet med sidste år. Samtidig er den samlede formue under forvaltning steget med 30% fra 2022 til 2023.	Indikatorer omhandlede drivhusgasemissioner er i det daglige arbejde forankret i Sparinvests klimainitiativer som eksempelvis målsætningen om at blive klimaneutral i 2050 samt implementeringen af en fossilpolitik med dertilhørende eksklusioner.
		Anvendelsesområde 2- drivhusgasemissioner	263.898 ton	180.968 ton		
		Anvendelsesområde	7.121.497 ton	5.556.533 ton		

	3- drivhusgasemissioner			Udledningsintensiteten er derimod faldet.	Investeringerne er forvaltet efter målsætningen om at reducere emissionerne, så den samlede formue under forvaltning vil være klimaneutral i 2050.
	Drivhusgasemissioner i alt	8.562.513 ton	6.668.225 ton	Udviklingen i både absolutte og relative udledninger kan svinge fra år til år og er ikke nødvendigvis et udtryk for enten mindre eller større skadevirkning.	I 2030 skal udledningsintensiteten på tværs af investeringer være faldet 60% med 2020 som baseline. For at nå denne målsætning måles emissionerne på investeringerne, og disse informationer indgår i investeringsovervejelserne.
2. CO2-aftryk	CO2-aftryk	366 ton CO2e per million EUR investeret	319 ton CO2e per million EUR investeret	Tallene kan svinge grundet ændret opgørelsesmetode og/eller størrelse på formue under forvaltning.	I yderste konsekvens anvendes eksklusioner overfor virksomheder, der ikke ønsker at omstille sig.
3. Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgasemissionsintensitet	Investeringsmodtagende virksomhedernes drivhusgas emissionsintensitet	775 ton CO2e per million EUR omsætning	822 ton CO2e per million EUR omsætning	Derudover er det også af afgørende hvilken del af formuen under forvaltning, der er steget mest relativt til forrige referenceperiode. De absolutte opgørelser inkluderer scope 1, 2 og 3.	Opgørelserne baserer sig bl.a. på egenrapporterede data fra de underliggende virksomheder, data fra realkreditobligationsudstedere samt data fra MSCI ESG Research. I løbet af 2023 er fokus blevet skærpet yderligere på den grønne omstilling ved at udvide Sparinvests Politik for bæredygtige investeringer med en ny Politik for fossile brændsler. Forud for implementeringen af denne, har Sparinvest i flere år -

					sammen med en lang række andre investorer – arbejdet for, at olie-, gas- og kulselskaber i forningernes investeringsporteføljer har bevæget sig i en mere bæredygtig retning. Det har ligget forankret i det aktive ejerskab. Tilgangene tager afsæt i Paris-aftalen og i anerkendt klimavidenskab, herunder data der kan identificere selskaber, der handler i strid med det såkaldte IEA (Det Internationale Energi Agentur) Net Zero 2050-scenarie, hvilket omfatter selskaber, der udvider og udvikler nye olie- og gasfelter. Dette har medført en udvidelse af eksklusionslisten med over 400 olie-, gas- og kulselskaber.
4. Eksponering for virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer	Andel af investeringer i virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer	13 %	9 %	Datatilgængeligheden er steget markant og Sparinvest har derfor bedre information sammenlignet med sidste år. Da opgørelsen laves baseret på beholdninger hen over året, vil effekten af Sparinvests Politik for fossile brændsler og dertilhørende eksklusioner af virksomheder med omsætning fra	Sparinvests arbejde med grøn omstilling og opnåelsen af klimamålsætningen om neutralitet i 2050 sker på baggrund af anbefalingerne fra Net Zero Asset Manager Initiative og Institutional Investors Group on Climate Change. Perspektivet er også her, at i takt med, at verden bevæger sig mod klimaneutralitet, vil virksomheder fra mange forskellige sektorer stå over for risici og muligheder med stor indvirkning på deres langsigtede levedygtighed og værdi. Det

					fossil energi, ikke være tydelig endnu.	åbenlyse eksempel er virksomheder involveret i fossile brændstoffer, der vil stå overfor særlige risici, mens andre teknologier inden for energibesparelse og vedvarende energi vil have et større potentiale. Disse potentialer og risici skal der tages højde for i investeringsprocessen. På den baggrund har Sparinvest i 2022 opdateret og skærpet sin tilgang til investeringer i fossile virksomheder. Sparinvest anvender Det Internationale Energiagenturs Net Zero 2050- scenarieanalyse for at fastlægge forventningerne til omstilling fra virksomheder involveret i fossil energi. I 2023 ekskluderede Sparinvest virksomheder, der havde over 5% af deres omsætning fra termisk kul, og som ikke havde en omstillingsplan. Derudover ekskluderer Sparinvest virksomheder, der har over 5% af omsætningen i ukonventionel olie og gas samt borer i Arktis.
	5. Andel af forbrug og produktion af ikkevedvarende energi	Andel af investeringsmodtagendevirksomheders forbrug af ikkevedvarende energi og produktion af ikke -	Energiforbrug: 65 %	Energiforbrug: 67 %	Energiproduktionen har stadig relativt lav dækning, mens energiforbruget har lignende dækning til sidste år.	Sparinvests tilgang til bæredygtighed er direkte forbundet til det aktive ejerskab. Sparinvest søger at støtte virksomheder,

		vedvarende energi fra ikkevedvarende energikilder i forhold til vedvarende energikilder udtrykt i procent af de samlede energikilder	Energiproduktion: 32 %	Energiproduktion: N/A	Bemærk at data på energiproduktion ikke var tilgængeligt sidste år, og det er derfor ikke muligt at lave en historisk sammenligning på denne indikator.	der investeres i, i deres omstilling til en nuludledningsøkonomi.
	6. Energiforbrugsintensitet pr. sektor med stor indvirkning på klimaet	Energiforbrug i GWh pr. mio. EUR i indtægter for investeringsmodtagende virksomheder pr. sektor med stor indvirkning på klimaet	A ¹ : 0,37 B: 0,77 C: 0,60 D: 2,44 E: 0,54 F: 0,08 G: 1,09 H: 0,87 L: 0,33	A: 0,33 B: 9,4 C: 0,51 D: 04,4 E: 0,63 F: 0,06 G: 0,09 H: 1,2 L: 0,63	Nøgletallet for råstofindvinding er faldet markant som følge af en enkel position, som tidligere har bidraget med en stor andel af den samlede eksponering. De øvrige indikatorer har ikke ændret sig markant siden sidste år	
Biodiversitet	7. Aktiviteter, der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder med anlæg/aktiviteter i eller tæt på biodiversitetsfølsomme områder, hvis disse investeringsmodtagende virksomheders aktiviteter har en negativ indvirkning på disse områder	7,9 %	0,6 %	Sparinvest ser tab af biodiversitet som en væsentlig udfordring for virksomheder, deres underleverandører og samfund. Sparinvests dialoger handler bl.a. om, at virksomheder vi investerer i, skal sætte mål og forbedre rapporteringen på	Indikatoren omhandlende biodiversitet er i det daglige arbejde forankret i Sparinvests team for bæredygtige investeringer samt porteføljeforvalter-teams gennem Sparinvests indsætter inden for aktivt ejerskab. Sparinvest går i dialog med virksomheder, der overtræder internationale normer, og kan i sidste ende vælge at ekskludere dem. Dette

¹ A = landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri, B = råstofindvinding, C = fremstillingsvirksomhed, D = el-, gas- og fjernvarmeforsyning, E = vandforsyning, F = bygge- og anlægsvirksomhed, G = hovedafdeling i engroshandel og detailhandel, H = transport og godshåndtering, L = fast ejendom

				deres aftryk. Opgørelsen af aktiviteter der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt er vanskelig at sammenligne med sidste års data, da Sparinvests dataleverandør gør opmærksom på en metodeændring i måling af denne PAI indikator. Værdien for nøgletallet stiger i en række tilfælde betragteligt. Det skyldes at dataleverandøren har udvidet kriterierne for, hvornår en udsteder vurderes af have aktiviteter, der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt. Hvor nøgletallet førhen har målt om hvorvidt udsteder har rapporteret aktiviteter i et biodiversitetsfølsomt område og rapporteret miljøkontroverser iht. dataleverandørens overvågning af kontroverser, er det nu ændret til at der er blevet tilføjet yderligere to kriterier. En af	kan også inkludere virksomheder, som gør væsentlig skade på biodiversitet. I 2023 har Sparinvest skærpet vores politik for bæredygtige investeringer mht. biodiversitet. Derudover har Sparinvest også gået i direkte dialog med virksomheder i forbindelse med biodiversitetsrelaterede problematikker.
--	--	--	--	--	---

					de nye kriterier er at måle på om virksomheden er eksponeret mod lokale biodiversitetspåvirkninger, herunder brug/misbrug af vand og giftige udledninger samt anvendelse af land.	
Vand	8. Udledning af vand	Ton udledning af vand, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit	0,12 ton	6,1 ton	Datatilgængeligheden er lav, hvilket gør det vanskeligt at sammenligne med sidste års data.	Indikatoren omhandlede vand bliver i praksis målt gennem Sparinvests kvartalsvise screening for normbrud. Sparinvest forsøger i videst muligt omfang at gå i dialog med virksomheder, der overtræder internationale normer, og herunder virksomheder, som gør væsentlig skade på miljøet.
Affald	9. Andel af farligt affald og radioaktivt affald	Ton farligt affald og radioaktivt affald, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit	0,62 ton	2,8 ton	Datatilgængeligheden er fortsat lav, men er steget i forhold til sidste år. Da datatilgængeligheden er lav, vil udsving være betydeligt påvirket af stigningen i datatilgængeligheden.	Indikatoren omhandlede affald bliver i praksis indirekte målt gennem Sparinvests kvartalsvise screening for normbrud. Sparinvest forsøger i videst muligt omfang at gå i dialog med virksomheder, der overtræder internationale normer, og herunder virksomheder, som gør væsentlig skade på miljøet.

Indikatorer vedrørende sociale og personalemæssige spørgsmål samt respekt for menneskerettighederne og bekæmpelse af korrupsion og bestikkelse

Sociale og personale-mæssige spørgsmål	10. Overtrædelser af FN's Global Compact - principper og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings(OECD's) retningslinjer for multinationale virksomheder	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der har været involveret i overtrædelser af FN's Global Compact - principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	0,5%	0,57 %	Data er baseret på virksomheder der har overtrådt FN's Global Compact principper og/ eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. I praksis bliver alle Sparinvests porteføljer screenet for overholdelse af disse. Der kan til tider være forsinkelse i data, hvilket kan betyde at der er virksomheder som overtræder UNGC/ OECD men som først bliver identificeret ifm. dataopdateringer.	PAI indikatorerne 10 og 11 bliver indarbejdet i investeringsprocessen gennem Sparinvests generelle eksklusionskriterier på tværs af alle produkter. Investeringer og investeringsuniverset bliver screenet minimum hvert kvartal for efterlevelse af internationale normer vedrørende menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder. Dette inkluderer bredt anerkendte FN-konventioner: OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, herunder FN's vejledende principper om erhvervs- livet og menneskerettigheder, FN's Global Compact-principper inkl. ILO-deklarationens otte kernekonventioner om fundamentale principper og rettigheder på arbejdet. Såfremt en virksomhed er identificeret som værende i brud med internationale normer, vil styrkelse af dens politikker til at hindre brud altid indgå i det aktive ejerskab.
	11. Mangel på processer og overholdelsesmekanismer til overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact - principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden politikker for overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact - principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	0,6 %	53 %	Sparinvests leverandør af ESG-data og analyser har i løbet af året opdateret data-tilgængeligheden på denne indikator markant. Dette har haft den konsekvens, at Sparinvest tidligere har estimeret	

		eller mekanismer til behandling af klager med henblik på at imødegå overtrædelser af FN's Global Compact - principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder			opgørelsen på basis af en datadækning, hvor der var overvægt af manglende compliance, mens Sparinvest i år rapporterer på et mere datatilgængelighed datagrundlag. Derfor er tallet markant lavere i år i forhold til sidste år.	Såfremt et selskab begår brud på en af disse konventioner, søger Sparinvest at mitiggere den negative påvirkning gennem aktivt ejerskab, der indebærer dialog med konkret målsætning. Her vil stemmeafgivelse også indgå, når dette er relevant. Såfremt selskabet ikke håndterer problemet, kan det i yderste konsekvens medføre eksklusion. Sparinvest offentliggør, hvilke virksomheder der er ekskluderet fra Sparinvests investeringsunivers. Såfremt en virksomhed er identificeret som værende i brud med internationale normer, vil bl.a. styrkelse af dens politikker til at hindre brud indgå i det aktive ejerskab.
	12. Ukorrigeret lønforskel mellem kønnene	Gennemsnitlig ukorrigeret lønforskel mellem kønnene i de investeringsmodtagende virksomheder	19 %	13 %	Datatilgængeligheden er igen lav i år (13,8 %), hvorfor ændringer i datatilgængeligheden kan have relativ stor effekt. Derfor er det vanskeligt at sammenligne tallene fra år til år, da datagrundlaget stadigvæk ikke er tilstrækkeligt.	Denne indikator bliver i praksis målt gennem princip 6 i FN's Global Compact principper omhandlede 'arbejdstagerrettigheder' og bliver målt og implementeret gennem Sparinvests kvartalsvise screening. Datatilgængeligheden for denne indikator er fortsat begrænset. Sparinvest arbejder for øget diversitet, og denne information vil fremadrettet spille en vigtig rolle i vurderingen af det

						investeringsmodtagende virksomhedsarbejde med at sikre fair og lige behandling.
	13. Kønsdiversitet i bestyrelsen	Forhold i gennemsnit mellem kvindelige og mandlige bestyrelses - medlemmer i de investeringsmodtagende virksomheder, udtrykt i procent af alle bestyrelsesmedlemmer	37 %	37 %	Gennem Sparinvests aktive ejerskab forsøges der aktivt at fremme kønsdiversiteten i bestyrelserne, og et stigende antal diversitetsinitiativer kan påvirke denne indikator positivt.	Sparinvest har identificeret en række kriterier til at understøtte den bæredygtige udvikling, hvoraf diversitet i virksomhedernes bestyrelser er et centralt element. Medmindre virksomheden har taget initiativ til håndtering af problemstillingen, vil Sparinvest som udgangspunkt stemme imod de ansvarlige bestyrelsesmedlemmer, hvis et selskab har en repræsentation af det underrepræsenterede køn på under 40%. I udviklingslande er forventningen dog kun, at der som minimum er ét bestyrelsesmedlem af det underrepræsenterede køn.
	14. Eksponering for kontroversielle våben (personelminer, klyngeammunition, kemiske våben og biologiske våben)	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der er involveret i fremstilling eller salg af kontroversielle våben	0,02 %	0,05 %	Sparinvest måler eksponering for kontroversielle våben gennem kvartalsvis screening. Opgørelsen i år er faldet i forhold til sidste år. Sparinvest har ikke ændret i sin praksis på området siden sidste år.	Sparinvests Politik for bæredygtige investeringer har universelle eksklusionskriterier, der omfatter alle investeringer. Dette betyder, at Sparinvest udelukker alle producenter af kontroversielle våben såsom landminer, klyngevåben, biologiske våben, kemiske våben, beriget uran, hvid fosfor, laser med formål at blænde og atomvåben, der ikke er omfattet af traktaten om

ikke-spredning af kernevåben. Hvert kvartal screenes investeringer og investeringsunivers for disse. Hvis en ny virksomhed identificeres, føjes den til eksklusionslisten.

Indikatorer for investeringer i stater og supranationale organisationer

Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed		Parameter	Indvirkning 2023	Indvirkning 2022	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Miljømæssige	15. Drivhusgasintensitet	Investeringsmodtagende landes drivhusgas-emissionsintensitet	561 ton CO2e per million EUR omsætning	730 ton CO2e per million EUR omsætning	Seneste opgørelse viser et fald i den samlede drivhusgasintensitet siden ultimo 2022.	Sparinvest måler investeringsmodtagende landes drivhusgasintensitet for lande der indgår i Sparinvests investeringsprodukter. Sparinvest forventer at videreudvikle indsætterne omkring miljømæssige og sociale forhold for denne aktivklassetype for den næste referenceperiode.
Sociale	16. Investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelser af sociale rettigheder	Antallet af investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelser af sociale rettigheder (absolut tal og relativt talt divideret med alle investeringsmodtagende lande) som omhandlet i internationale traktater og konventioner,	4 (4 %)	4 (4 %)	Værdien har ikke ændret sig siden sidste års rapportering.	Sparinvests ambitioner om bæredygtige investeringer omfatter også investeringer i statsobligationer. Vores investeringer hviler på overholdelse af international ret og dansk og europæisk udenrigspolitik. Derudover mener vi, at bæredygtighed, herunder respekt for menneskerettigheder og demokratiske rettigheder,

		FN's principper og i givet fald national lovgivning				sociale forhold og klimarisici, kan bidrage til afkastet. Sparinvest har et sæt retningslinjer, hvad angår statsobligationer: Sparinvest udelukker lande, der er omfattet af sanktioner mod finansielle transaktioner med styret eller ledende personer i styret. Derudover inddrager Sparinvest demokrati og menneskerettigheder i investeringsprocessen på baggrund af bæredygtighedsanalyser af udstederlandet.
--	--	---	--	--	--	--

Indikatorer for investeringer i fast ejendom

Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed		Parameter	Indvirkning 2023	Indvirkning 2022	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Fossile brændstoffer	17. Eksponering for fossile brændstoffer via fast ejendom	Andel af investeringer i fast ejendom, der er involveret i udvinding, oplagring, transport eller fremstilling af fossile brændstoffer	N.A.	N.A.	N.A.	Sparinvest foretager ikke denne type investering.

Energieffektivitet	18. Eksponering for energioineffektiv fast ejendom	Andel af investeringer i energioineffektiv fast ejendom	N.A.	N.A.	N.A.	Sparinvest foretager ikke denne type investering.
--------------------	--	---	------	------	------	---

Andre indikatorer for de vigtigste indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2023	Indvirkning 2022	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Drivhusgasemissioner	Investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner	32 %	43 %	Andelen af investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner er faldet siden sidste års rapportering. Sparinvest forventer, at denne tendens vil fortsætte.	Sparinvest har forpligtet sig til, at investeringsporteføljen skal være klimaneutral i 2050, samt at udledningsintensiteten på tværs af aktivklasser skal reduceres med 60% fra 2020 til 2030. For at nå denne målsætning er det afgørende, at de underliggende virksomheder sætter egne mål for reduktion af CO2-emissioner. Derfor udfører Sparinvest aktivt ejerskab for at få virksomheder, der ikke allerede har sat sådanne mål, til at tage initiativ til at gøre dette.

Sociale	Antal identificerede tilfælde af alvorlige menneskerettighedsrelaterede problemer og hændelser	0,009	0,01	Sparinvest forventer, at de virksomheder, vi investerer i, respekterer menneskerettighederne i deres aktiviteter. Dette gælder både for egne aktiviteter og tilknyttede forsyningskæder.	Investeringsmodtagende virksomheder respekterer menneskerettighederne. Hvert kvartal screenes mere end 10.000 forskellige værdipapirer for udsteders brud OECD's retningslinjer Og/ eller FN Global Compacts principper. Hvis en investeringsmodtagende virksomhed bryder international ret, søger Sparinvest at få selskabet til at løse problemet gennem dialog og samarbejde med andre investorer. Hvis et selskab ikke forbedrer sig, ekskluderes det.
Sociale og personalemæssige spørgsmål	Andel af for høj løn til administrerende direktør	165	215	God selskabsledelse er udgangspunktet for, at virksomheder har viljen og evnen til at håndtere visse udfordringer, og udgør derfor grundlæggende overvejelser i Sparinvests investeringsprocesser, aktive ejerskab og afstemningsprincipper. Andel af for høje lønninger til administrerende direktører er sammenlignet med sidste år i en positiv udvikling.	Vores investorer har en berettiget forventning til, at de virksomheder, som de investerer i, agerer i deres interesse. Det betyder, at overskud efter betaling af løn, skatter og udgifter bør tilfalde ejerne, dvs. aktionærene. Derfor er løn og bonusaftaler en central del af vores aktive ejerskab og i særdeleshed stemmeaktiviteter. Sparinvest har været repræsenteret på mere end 2.000 generalforsamlinger. På mere end hver fjerde stemte Sparinvest imod bestyrelsernes anbefalinger. Begrundelsen for dette har bl.a. været for høj løn til administrerende direktør.

BESKRIVELSE AF POLITIKKER FOR IDENTIFIKATION OG PRIORITERING AF DE VIGTIGSTE NEGATIVE INDVIRKNINGER PÅ BÆREDYGTIGHEDSFAKTORER

Politik for bæredygtige investeringer opdateres og godkendes minimum én gang årligt af de involverede bestyrelser. Politikken er et styringsdokument for PAI. Politikken implementeres af Sparinvest, der bidrager med rapportering på denne indsats. Sparinvests moderselskab Nykredit har nedsat et Forum for Bæredygtige Investeringer, der mødes minimum fire gange årligt for at følge implementeringen, træffe beslutninger i henhold til politikken og vurdere behovet for at videreudvikle politikken. Politikken indeholder bl.a. elementer vedrørende identifikation af de negative indvirkninger, mitigerende gennem aktivt ejerskab og afgivelse af stemmer på aktieselskabers generalforsamlinger.

PAI inddrages i investeringsbeslutninger og det aktive ejerskab ud fra et materialitets- og bæredygtighedshensyn og ses i relation til investeringstypen og aktivklassen.

Sparinvest benytter en række bæredygtighedsindikatorer, både til eksklusioner og overvågning af investeringsarbejdet. Disse inkluderer som minimum:

- Efterlevelse af internationale retningslinjer og normer: FN Global Compacts 10 principper, OECD's retningslinjer for multinationale selskaber og til tilknyttede FN-principper for menneskerettigheder
- Udelukkelse af producenter af kontroversielle våben omfattet af konventioner: Klyngevåben, landminer, biologiske våben, kemiske våben, ammunition med forarmet uran samt atomvåben i strid med ikke-spredningsaftalen.
- Måling af CO2e-udledninger, CO2-udledninger pr. mio. kr. investeret, udledningsintensitet samt vægtet gennemsnitlig CO2e-intensitet(WACI).
- Eksponering mod fossile brændstoffer
- Diversitet i bestyrelser

Sparinvest har i 2023 haft særlig fokus på håndtering af de negative påvirkninger, virksomheder har på klimaet. En anden prioritet har været at mitigere den negative påvirkning fra virksomheder, der bryder OECD's retningslinjer for multinationale selskaber eller FN's Global Compact-principper. Tredje prioritet har været at påvirke de virksomheder, vi investerer i, gennem vores stemmeafgivelse på generalforsamlinger, hvor eksempelvis et tema som 'for høj løn til administrerede direktører' har været på dagsordenen på mere end 2.000 møder, hvor Sparinvest har været repræsenteret. På mere end hver fjerde, stemte Sparinvest imod bestyrelsens anbefalinger.

POLITIKKER FOR AKTIVT EJERSKAB

Politik for aktivt ejerskab indgår i Politik for bæredygtige investeringer. Det skyldes, at det aktive ejerskab indgår som en fast bestanddel af investeringsprocessen. Det gælder ikke blot screening for brud på OECD's retningslinjer og FN's Global Compact-principper og dertilhørende mitigerende tiltag, men også den mere generelle dialog med virksomhederne, hvor bæredygtighedsfaktorer spiller ind. Det er også tilfældet for afgivelse af stemmer. Derfor er stemmeretspolitikken også integreret i Politik for bæredygtige investeringer.

Læs politikken [her](#).

HENVISNINGER TIL INTERNATIONALE STANDARDER

Sparinvest forventer, at forvaltere af investeringer anvender internationale standarder i deres arbejde. Sparinvest er tilsluttet de FN-støttede principper for ansvarlige investeringer. Klimamålsætningen bygger på Paris-aftalen og søges opfyldt gennem metoder beskrevet af Net Zero Asset Manager Initiative og Science Based Targets initiative. Vurdering af bidrag til de 17 verdensmål sker ud fra anbefalinger fra UNDP og OECD. OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, herunder FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder, og FN's Global Compact-principper inkl. ILO-deklarationens otte kernekonventioner om fundamentale principper og rettigheder på arbejdet danner baggrund for en vigtig identifikation af den negative påvirkning.

HISTORISK SAMMENLIGNING

Denne rapport er anden udgave, og omfavner 14 obligatoriske PAI'er og tre frivillige PAI'er. Sammenlignet med sidste års rapportering, er dels datgrundlaget blevet styrket, hvad angår tilgængelighed og en række metodeændringer blevet implementeret gennem Sparinvests eksterne dataleverandør. Det har betydet, at enkelte nøgletal ikke er direkte sammenlignelige med sidste års rapportering.

Ved lanceringen af EU-taksonomien var kun to ud af de i alt seks miljømål blevet vedtaget. I sensommeren 2023 blev de sidste fire miljømål i EU-taksonomien godkendt. Disse omfatter: Miljømål 3: Bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer Miljømål 4: Omstilling til en cirkulær økonomi Miljømål 5: Forebyggelse og bekæmpelse af forurening Miljømål 6: Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer. Der arbejdes aktivt med at indarbejde disse i produkter på tværs af Sparinvests produkter og samtidig indsamles der løbende nødvendige data.

Derudover er en række initiativer blevet sat i gang i løbet af 2023, heriblandt Sparinvests implementering af ny fossilpolitik i 2023, som har medført en udvidelse af Sparinvests eksklusionliste med over 400 nye navne.

Der har i løbet af året været en ændring i metodikken bag beregningen af to indikatorer. Ved indikator 7 har vores eksterne serviceleverandør udvidet kriterierne for, hvornår en udsteder vurderes at have aktiviteter, som påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt. Hvor der førhen blev undersøgt to kriterier, som ville påvirke et biodiversitetsfølsomt område negativt, er dette nu blevet udvidet til fire kriterier. Dette bidrager til, at værdien af indikator 7 er steget betydeligt, som følge af en skærpet tilgang til opgørelsen. Ved indikator 11 har vores eksterne serviceleverandør udvidet deres kriterier for, hvornår en udsteder vurderes at have mangler på sine processer og overholdelsesmekanismer af FN's Global Compact- principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. Hvor der førhen blot blev undersøgt, hvorvidt de havde forpligtet sig til at rapportere på implementeringen af FN's Global Compact principper, så bliver der nu undersøgt flere kriterier der kan bidrage til overholdelsen af FN's Global Compact-principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. Dette har bidraget til, at nøgletallet er faldet markant, som følge af en ny og mere lempelig opgørelsesmetode.

En enkelt indikator (indikator 5) er ændret siden sidste år, idet at energiproduktion og energiforbrug er opdelt som to forskellige nøgletal. Data på energiproduktion var ikke tilgængeligt sidste år, og det er derfor ikke muligt at lave en historisk sammenligning på denne indikator.

Sparinvest stræber løbende efter at forbedre datagrundlaget for håndtering af negative påvirkninger fra investeringsporteføljerne. Derfor er der et løbende fokus på at opdatere data i takt med, at nye datakilder bliver tilgængelige, eller ældre data er blevet præciseret. Der er særligt udfordringer i at få data for alternative investeringer, og derfor har Sparinvest været i dialog med de underliggende forvaltere af alternative investeringsfonde for at udvide rapporteringen på området fremadrettet. Selv om data er indsamlet i langt større omfang i det forløbne år, har det fortsat ikke været i et omfang, som kan give et meningsfuldt billede i rapporterings-sammenhænge. I 2024 er fokus at indsamle og rapportere bæredygtighedsdata i lang større omfang for alternative investeringsfonde. Udover at styrke datakvalitet og omfang er der øget fokus på at styrke vores interne kontrolprocedurer med henblik på at sikre overholdelse af vores bæredygtighedsindikatorer jf. vores investeringsprodukters prækontraktuelle dokumenter.

Udover at styrke datakvalitet og kontrolprocedurer har Sparinvest også haft fokus på at styrke vores indsatser omkring aktivt ejerskab. Ved opdateringen af Sparinvests Politik for bæredygtige investeringer forrige år blev ambitionen for stemmedeltagelse løftet, idet der nu stræbes efter at deltage i alle generalforsamlinger, så vidt det er muligt. Derudover har Sparinvest styrket arbejdet med biodiversitet, som allerede indgår i ledelsens risikovurderinger ved investeringer. Sparinvest går i dialog med de virksomheder, der groft overtræder internationale normer, hvilket også indebærer virksomheder, som gør væsentlig skade på biodiversiteten.

DATA OG GOVERNANCE

Der anvendes datakilder fra en række tredjeparter til at måle på indikatorerne. Sparinvests primære leverandør af ESG-data og analyser er MSCI ESG Research. Derudover er Sustainalytics ekstern rådgiver på kontroverser og aktivt ejerskab. ISS bistår med analyser af aktieselskaber relateret til stemmeaktivitet. Derudover anvendes rapporterede data fra udstederne, hvor der ikke foreligger andre data, eller hvor det skønnes, at udstedernes data er

af højere kvalitet. Der kan anvendes oplysninger fra andre eksterne parter såsom myndigheder, medier eller interesseorganisationer. Der udføres due diligence på alle datakilder. Derudover anvender Sparinvest datasæt udstedt af offentlige myndigheder eller organisationer efter grundig vurdering af deres troværdighed. Når vi anvender denne type informationer, fremgår kilden i rapporteringen.

Sparinvests governance-struktur sikrer håndtering af bæredygtighedshensyn. Såfremt virksomheder ikke lever op til Sparinvests generelle eller produkt-specifikke retningslinjer vedrørende bæredygtighed, ekskluderes de, eller der indgås dialog med selskabet. Sparinvests Forum for Bæredygtige Investeringer træffer på vegne af Sparinvest beslutninger om eksklusioner. I samarbejde mellem investeringsteams og teamet for bæredygtige investeringer træffes beslutninger om identifikation, håndtering og prioritering af PAI.

Ændringslog

23-10-2024: Tilføjelser til "3. Beskrivelse af handlinger til at adressere PAI"